

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 108/21
U Luxembourgju 22. lipnja 2021.

Presuda u spojenim predmetima C-682/18 Youtube i C-683/18
Cyando

U trenutačnom stanju prava Unije operatori internetskih platformi načelno sami ne priopćavaju javnosti sadržaje zaštićene autorskim pravom koje njihovi korisnici nezakonito objavljuju na internetu

Međutim, ti operatori izvršavaju takvo priopćavanje povredom autorskog prava ako doprinose, uz puko stavljanje na raspolaganje platformi, davanju javnosti pristupa tim sadržajima

U sporu koji je doveo do pokretanja prvog predmeta (C-682/18) Frank Peterson, glazbeni producent, tuži društvo YouTube i njegova zakonskog zastupnika, društvo Google, pred njemačkim sudovima povodom stavljanja na platformu Youtube 2008. godine nekoliko fonograma u pogledu kojih tvrdi da je nositelj različitih prava. To su objavljivanje izvršili korisnici te platforme bez njegova odobrenja. Riječ je o skladbama s albuma *A Winter Symphony* umjetnice Sarah Brightman kao i o privatnim zvučnim zapisima s koncerata u sklopu njezine turneje „Symphony Tour”.

U sporu koji je doveo do pokretanja drugog predmeta (C-683/18) izdavačka kuća Elsevier tuži društvo Cyando pred njemačkim sudovima zbog objavljivanja na internetu 2013. godine, na njegovoj platformi za smještaj i dijeljenje datoteka Uploaded, različitih djela na kojima društvo Elsevier ima isključiva prava. To su objavljivanje izvršili korisnici te platforme bez njegova odobrenja. Riječ je o djelima *Gray's Anatomy for Students*, *Atlas of Human Anatomy* i *Campbell-Walsh Urology*, kojima se moglo pristupiti na platformi Uploaded putem zbirke poveznica rehabgate.com, avaxhome.ws i bookarchive.ws.

Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka), pred kojim su pokrenuta ta dva spora, postavio je nekoliko prethodnih pitanja Sudu kako bi on, među ostalim, pojasnio odgovornost tih operatora internetskih platformi kad je riječ o djelima zaštićenima autorskim pravom koja su korisnici tih platformi na njima nezakonito objavili.

Tu odgovornost Sud ispituje u okviru sustava koji se primjenjivao u vrijeme nastanka činjenica, a koji proizlazi iz Direktive 2001/29 o autorskom pravu¹, Direktive 2000/31 o elektroničkoj trgovini² kao i Direktive 2004/48 o provedbi prava intelektualnog vlasništva³. Postavljena prethodna pitanja ne odnose se na sustav koji se počeo primjenjivati nakon nastanka činjenica iz glavnog postupka, koji je uveden Direktivom 2019/790 o autorskom pravu i srodnim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu⁴.

¹ Direktiva 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL 2001., L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 119.)

² Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL 2000., L 178, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 39., str. 58.)

³ Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL 2004., L 157, str. 45.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 74.)

⁴ Direktiva (EU) 2019/790 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o autorskom pravu i srodnim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu i izmjeni direktiva 96/9/EZ i 2001/29/EZ (SL 2019., L 130, str. 92. i ispravak SL 2019., L 134, str. 25.). Ta direktiva za operatore internetskih platformi uvodi novi sustav posebne odgovornosti za djela koja su korisnici tih platformi nezakonito objavili na internetu. Ta direktiva, koju svaka država članica mora prenijeti u svoje

U svojoj presudi, donesenoj u sastavu velikog vijeća, Sud je među ostalim presudio da u trenutačnom stanju prava Unije korisnici internetskih platformi sâmi javnosti ne priopćuju sadržaje zaštićene autorskim pravom koje njihovi korisnici nezakonito objavljuju na internetu, osim ako ti operatori ne doprinose, uz puko stavljanje na raspolaganje platformi, davanju pristupa javnosti takvim sadržajima povredom autorskog prava. Usto, Sud je presudio da ti operatori mogu biti oslobođeni odgovornosti u smislu Direktive 2000/31 pod uvjetom da nemaju aktivnu ulogu takve prirode da se može utvrditi da znaju ili kontroliraju sadržaje učitane na njihovu platformu.

Ocjena Suda

Kao prvo, Sud ispituje izvršava li sâm operator platforme za dijeljenje videozapisa ili platforme za smještaj i dijeljenje datoteka, na koju korisnici mogu nezakonito staviti na raspolaganje javnosti zaštićene sadržaje – u okolnostima poput onih o kojima je riječ u ovim predmetima – „priopćavanje javnosti” tih sadržaja, u smislu Direktive 2001/29⁵. Najprije, Sud podsjeća na ciljeve i definiciju pojma „priopćavanje javnosti” kao i na dodatne kriterije koje treba uzeti u obzir u okviru pojedinačne ocjene koju taj pojam podrazumijeva.

Tako Sud među tim kriterijima naglašava nezaobilaznu ulogu operatora platforme i namjerni karakter njegove intervencije. Naime, on poduzima „radnju priopćavanja” kada djeluje, i pritom je u potpunosti svjestan posljedica svojeg postupanja, kako bi omogućio svojim klijentima pristup zaštićenom djelu, i to osobito u slučaju da, kad ne bi bilo takvog djelovanja, ti klijenti načelno ne bi mogli uživati u emitiranom djelu.

U tom kontekstu Sud presuđuje da operator platforme za dijeljenje videozapisa ili platforme za smještaj i dijeljenje datoteka, na koju korisnici mogu nezakonito staviti na raspolaganje javnosti zaštićene sadržaje, ne izvršava radnju „priopćavanja javnosti” tih sadržaja u smislu Direktive 2001/29, osim ako ne doprinosi, uz puko stavljanje na raspolaganje platforme, davanju javnosti pristupa takvim sadržajima povredom autorskog prava.

Takav je osobito slučaj ako taj operator ima konkretna saznanja o nezakonitom stavljanju na raspolaganje zaštićenog sadržaja na njegovu platformu i ne provede žurno uklanjanje ili onemogućavanje pristupa tim sadržajima ili ako, neovisno o tomu što zna ili bi morao znati da korisnici njegove platforme zaštićene sadržaje općenito nezakonito stavljaju na raspolaganje javnosti posredstvom njegove platforme, ne provede odgovarajuće tehničke mjere koje se mogu očekivati od prosječno pažljivog operatora koji se nalazi u njegovoj situaciji kako bi na vjerodostojan i učinkovit način suzbio povrede autorskog prava na toj platformi ili ako sudjeluje u odabiru zaštićenih sadržaja koji se javnosti nezakonito priopćavaju, na svojoj platformi nudi sredstva koja su posebno namijenjena nezakonitom dijeljenju takvih sadržaja ili ako svjesno potiče takva dijeljenja, čemu u prilog ide okolnost da je usvojio gospodarski model koji korisnike njegove platforme potiče da javnosti nezakonito priopćavaju zaštićeni sadržaj na toj platformi.

Kao drugo, Sud se bavio pitanjem može li se na operatora internetskih platformi primijeniti oslobođenje od odgovornosti predviđeno Direktivom 2000/31 o elektroničkoj trgovini⁶, u pogledu zaštićenih sadržaja koje korisnici nezakonito priopćavaju javnosti posredstvom njegove platforme. U tom kontekstu Sud ispituje je li uloga tog operatora neutralna odnosno je li njegovo postupanje samo tehničke, automatske i pasivne prirode, što podrazumijeva da on nije upoznat sa sadržajem koji pohranjuje niti ga nadzire ili, naprotiv, ima aktivnu ulogu zahvaljujući kojoj bi mogao steći

---

nacionalno pravo najkasnije 7. lipnja 2021., tim operatorima među ostalim nameće obvezu dobivanja odobrenja nositelja prava, primjerice sklapanjem ugovora o licenciranju, za djela koja korisnici te platforme objavljuju na internetu.

⁵ Članak 3. stavak 1. Direktive 2001/29. Na temelju te odredbe države članice moraju predvidjeti autorima isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za svako priopćavanje njihovih djela javnosti, žicom ili bežičnim putem, uključujući stavljanje njihovih djela na raspolaganje javnosti tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu.

⁶ Članak 14. stavak 1. Direktive 2000/31. U skladu s tom odredbom, kad se pružena usluga informacijskog društva sastoji od pohrane informacija dobivenih od primatelja usluge, države članice moraju osigurati da davatelj usluge nije odgovoran za informacije pohranjene na zahtjev primatelja usluge, pod uvjetom da davatelj nema stvarnog znanja o protuzakonitoj aktivnosti ili informaciji i, u pogledu zahtjeva za naknadu štete, ne zna za činjenice ili okolnosti iz kojih bi bila vidljiva protuzakonita aktivnost ili informacija ili da davatelj, odmah po dobivanju takvog saznanja ili spoznaje, žurno djeluje kako bi uklonio te informacije ili im onemogućio pristup.

znanje ili kontrolu nad sadržajima učitanima na njegovu platformu. U tom pogledu Sud presuđuje da takav operator, kako bi bio izuzet od oslobođenja odgovornosti predviđene tom direktivom, mora imati saznanja o konkretnim nezakonitim djelima svojih korisnika u vezi sa zaštićenim sadržajima učitanima na njegovu platformu.

Kao treće, Sud navodi uvjete pod kojima nositelji prava na temelju Direktive 2001/29⁷, mogu ishoditi izdavanje sudskih naloga protiv korisnika internetskih platformi. On tako smatra da se toj direktivi ne protivi to da, na temelju nacionalnog prava, nositelj autorskog ili srodnog prava može ishoditi izdavanje sudskog naloga protiv operatora čijim se uslugama koristila treća osoba za nanošenje povrede njegovu pravu – a da pritom taj operator o tome nije imao saznanja u smislu Direktive 2000/31⁸ – samo ako je prije pokretanja sudskog postupka ta povreda prethodno prijavljena tom operatoru i on nije žurno djelovao kako bi uklonio predmetni sadržaj ili mu onemogućio pristup i vodio računa o tome da se takve povrede ne ponove.

Međutim, na nacionalnom je sudu da osigura da prilikom primjene takvog uvjeta ne dođe do kašnjenja stvarnog prestanka povrede na način da se uzrokuje neproporcionalna šteta tom nositelju.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

---

⁷ Članak 8. stavak 3. Direktive 2001/29. U skladu s tom odredbom, države članice osiguravaju nositeljima prava mogućnost podnošenja zahtjeva za izdavanje sudskog naloga protiv posrednika čije usluge koristi treća strana za povredu autorskog ili srodnog prava.

⁸ Članak 14. stavak 1. točka (a) Direktive 2000/31